

Luonnos hallituksen esitykseksi laiksi siviilipalveluslain muuttamisesta

Johdanto

Siviilipalveluslakiin (1446/2007) ehdotetaan tehtäväksi sosiaali- ja terveydenhuollon uudistuksen sekä perhevapaaudistuksen mukaiset muutokset. Siviilipalveluslain 8 ja 65 a §:n palveluspaikkaluetteloon ehdotetaan lisättäväksi hyvinvointialueet, hyvinvointiyhtymät sekä kuntayhtymät. Lisäksi ehdotetaan muutettavaksi siviilipalveluslain 40 ja 62 §:n terminologia vastaamaan perhevapaaudistuksen terminologiaa sekä lisättäväksi siviilipalveluslain 62 §:ään perhevapaaudistuksen mukainen oikeus vanhempainvapaaseen adoptiolapsen sijoittamisen yhteydessä.

Tausta

Siviilipalveluslain 8 §:n 2 momentissa säädetään normaaliolojen aikaisista palveluspaikoista ja 65 a §:n 2 momentissa liikekannallepanon aikaisista palveluspaikoista. Palveluspaikkoina voivat toimia muun muassa valtion tai kunnan viranomaiset. Sosiaali- ja terveydenhuollon uudistuksen myötä sosiaali- ja terveydenhuollon sekä pelastustoimen järjestämisvastuu on siirtynyt 1.1.2023 alkaen kunnilta hyvinvointialueille. Näillä toimialoilla palvelee merkittävä määrä siviilipalvelusvelvollisia. Jotta siviilipalveluksen suorittaminen sosiaali- ja terveydenhuollon sekä pelastustoimen yksiköissä voi jatkua, hyvinvointialueet on lisättävä siviilipalveluslakiin sisältyvään palveluspaikkojen listaan.

Siviilipalveluslain 40 §:n 1 momentissa säädetään 12 päivän isyysvapaasta oman lapsen syntymän yhteydessä sekä siviilipalvelusta suorittavan naisen raskauden, synnytyksen ja äitiyden perusteella annettavista lomista. Perhevapaaudistus tuli voimaan 1.8.2023 ja perhevapaaterminologia muuttui sukupuolineutraaliksi. Lisäksi säädettiin yhtäläinen oikeus vanhempainvapaaseen riippumatta siitä, onko kyseessä biologinen vai adoptiolapsi. Siviilipalveluslaki on tarpeen saattaa ajan tasalle näihin muutoksiin nähden.

Tavoitteet

Ehdotuksessa esitetään lisättäväksi sekä normaaliolojen että liikekannallepanon aikaisten palveluspaikkojen listaan hyvinvointialueet, jolloin siviilipalvelus sosiaali- ja terveydenhuollossa ja pelastustoimessa olisi mahdollinen samalla tavoin kuin ennen niiden järjestämisvastuun siirtymistä hyvinvointialueille.

Perhevapaauudistuksen mukaisten terminologisten muutosten osalta esityksen tavoitteena on siviilipalveluslain termistön ajantasaistaminen. Vanhempainvapaan mahdollistamisella myös adoptiolapsen sijoittamisen yhteydessä tavoitellaan erilaisissa perheissä elävien yhdenvertaisuutta sekä varusmies- ja siviilipalveluksen aikana adoptiovanhemmiksi tulevien yhdenvertaisuutta.

Vastausohjeet vastaanottajille

Lausunnot pyydetään antamaan vastaamalla lausuntopalvelu.fi:ssä julkaistuun lausuntopyyntöön. Jos lausuntoa ei ole mahdollista antaa lausuntopalvelu.fi:ssä, lausunto voidaan myös toimittaa sähköpostilla osoitteeseen kirjaamo.tem@gov.fi. Lausunnossa pyydetään mainitsemaan asianumero VN/1684/2023.

Lausunnon antaakseen vastaajan tulee rekisteröityä ja kirjautua lausuntopalvelu.fi:hin. Tarkemmat ohjeet palvelun käyttämiseksi löytyvät lausuntopalvelu.fi:n sivulta Ohjeet > Käyttöohjeet. Palvelun käyttöönoton tukea voi pyytää osoitteesta lausuntopalvelu.om@om.fi.

Lausuntoja voivat antaa muutkin kuin jakelussa mainitut.

HUOM! Kaikki annetut lausunnot ovat julkisia ja ne julkaistaan lausuntopalvelu.fi:ssä.

Aikataulu

Lausunto pyydetään antamaan **viimeistään 2.5.2023**.

Valmistelijat

Lisätietoja antaa erityisasiantuntija Aino-Inkeri Miestamo, +358 295 047 248. Sähköpostiosoitteet ovat muotoa etunimi.sukunimi@gov.fi.

Linkit

<https://tem.fi/hanke?tunnus=TEM006:00/2023> - Linkki TEM:n hankesivuille.

<https://tem.fi/sv/projekt?tunnus=TEM006:00/2023> - Länk till arbets- och näringsministeriets projektsidor.

Liitteet:

[HE-luonnos.pdf](#)

[RP utkast.pdf](#)

Lausunnonantajan lausunto

1. Hyvinvointialueiden, hyvinvointiyhtymien ja kuntayhtymien lisääminen palveluspaikkojen listaan. Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään.
2. Perhevapaa uudistuksen mukaiset terminologiset muutokset sekä oikeus vanhempainvapaaseen sekä biologisen lapsen syntymän että adoptiolapsen sijoittamisen yhteydessä. Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään.

Neimala Antti
Työ- ja elinkeinoministeriö

Miestamo Aino-Inkeri
Työ- ja elinkeinoministeriö